

פרשת וילך - שובה

החובה להזרז ולהתפלל

"ויאמר ה' אל משה הן קרבו ימיך למות" (לא, יד)

פסוק זה נמנה במדרש בין עשר מיתות שנכתבו על משה רבינו ע"ה. על משמעות עשר הפעמים שבהן הוזכרה מיתה לגבי משה רבינו אומרים חז"ל: "מלמד שעד עשר פעמים נגזר עליו שלא ייכנס לארץ ישראל ועדיין לא נחתם גזר דין הקשה, עד שנגלה עליו בית הדין הגדול, אמר לו: גזירה היא מלפני שלא תעבור, שנאמר "כי לא תעבור את הירדן".

ודבר זה היה קל בעיניו של משה, שאמר: ישראל חטאו חטאות גדולות כמה פעמים וכיוון שביקשתי עליהם רחמים מיד קיבל ממני, שנאמר (דברים ט) "הרף ממני ואשמידם", מה כתיב תמו? (שמות לב) 'וינחם ה' על הרעה', וכו'; אני שלא חטאתי מנעורי, לא כל שכן כשאתפלל על עצמי שיקבל ממני. וכיוון שראה הקב"ה שקל הדבר בעיניו של משה ואינו עומד בתפילה, מיד קפץ עליו ונשבע בשמו הגדול שלא ייכנס לארץ ישראל" (מדרש רבה, פרשת וזאת הברכה, יא, ו).

מכאן למד מו"ר הגר"א לופיאן זצ"ל, בספרו "לב אליהו" יסוד גדול וחשוב בענין תפילה. אילו היה משה רבינו ע"ה מזרז ומתפלל מיד כאשר נגזרה עליו הגזירה למות במדבר, היה מצליח להעביר את הגזירה והיה נכנס לארץ ישראל. אימתי נחתם גזר הדין עד שאפילו תפילות כמנין "ואתחנן" לא הועילו לו? כאשר עמד על כוחו ומתוך שהיה הדבר קל בעיניו סבר שתפילותיו יתקבלו גם בזמן מאוחר יותר. לכן עלינו לדעת עד כמה חשובה הזריזות בתפילה. אין לדחות בשום אופן את התפילה והבקשה אלא להתפלל מיד כאשר מתעורר הצורך לדבר, ועל ידי כך לא נשוב ריקם מלפניו יתברך.

התורה מאירה את החשכה בעת הסתר פנים

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (לא, יט)

הסמיכות של מצוות עשה זו של כתיבת ספר תורה לפסוק "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה" וגו' באה ללמדנו לדעת ה"חפץ חיים" (על התורה) שבכוחה של התורה להגן ולהציל מכל צרה ויגון. אפילו בעת הסתר פנים כמו בדורנו, אור התורה מפיץ נוגהו, ולאורה נסע ונלך. וכמו שאומרת הגמרא: "כי נר מצוה ותורה אור - מה אור מגין לעולם אף תורה מגינה לעולם" (סוטה כא). במיוחד בעת צרה ויגון כזו שעם ישראל נתון בתוכה, כאשר מוחץ תשכל חרב ומחדרים אימה, עלינו להחזיק במעוז התורה ביתר שאת וביתר עז, ולהאיר את החשכה והעלטה שבאה בעקבות הסתר הפנים הנורא.

התורה - שירת החיים של האדם

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (לא, יט)

סיפר הגר"ר חיים ברמן שליט"א: כאשר הרב מפוניבז', הגר"ר יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, היה רוצה להדגים את דביקותם של גדולי הדורות שעברו בתורה, היה מספר כי בזכרונו נחרט היטב מעשה שהיה ברבה של העיר טבריק שבליטא. רב זה היה ידוע בגאונותו ובשקידתו המרובה. במלחמת העולם הראשונה, כאשר קו החזית היה לא הרחק מטבריק, הבחינו החיילים הרוסיים בשעת לילה מאוחרת באור המנצנץ מחלון ביתו של אחד מתושבי העיירה. מיהרו החיילים להסתער על הבית בהיותם בטוחים כי מדובר כאן במרגל לטובת הכובש הגרמני המאותת לגרמנים על ידי אור הנר הדלוק. משפרצו החיילים אל תוך הבית מצאו שם את ר' אהרן, הרב מטבריק, כשהוא רכון על הרמב"ם ושקוע בלימוד. עובדא זו

לא שינתה את הערכתם כי מדובר כאן במרגל. אי לכך הודיעו לר' אהרן בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים כי הם עומדים להוציאו מיד להורג באשמת ריגול.

רבה של טבריק אשר ידע והכיר את מידת אכזריותם של צבאות רוסיה הצארית השיב להם ואמר: "אם אכן נגזר עלי להיות מוצא להורג אני מקבל עלי את הדין. אך בקשה אחת לי אליכם, ואנא מלאו נא את בקשתי האחרונה; אני עסוק עתה כל כולי בבירור הלכה מוקשה ברמב"ם. במטותא מנייכו המתינו לי שעה קלה עד אשר אבהיר לעצמי את משמעות הקטע הקשה הזה ברמב"ם".

לתדהמתם של החיילים לא היה גבול, מי שמע כדבר הזה? אך דא עקא, תדהמה זו גרמה לכך שהם נענו בחיוב לפנייתו של הרב, ואמרו לו שאכן הם מוכנים להמתין עד אשר יסיים לעיין. תוך כדי המתנתם לרב בביתו עד שישגמור את לימודו חל מפנה מפתיע במצבה הצבאי של העיר. הגרמנים פתחו במתקפה רבתי והחיילים הרוסיים המופתעים נסו על נפשם. וכך, בזכות שקידתו העצומה, ניצל הרב מטבריק מצפורני חיות הטרף האלה,

**גמר חתימה טובה!
שבת שלום!**